

Kommunikáció és politika

A mediatizáció következménye

7. lecke

Tanulási útmutató

- Lecke hossza: 9 dia
- Tartalom:
  - Mediatizáció következményei a politikai rendszerben
  - A médiahatások
  - A politikai következmények
- Áttekintésre szánt javasolt minimum időtartam: 30 perc
- Tanulásra szánt javasolt minimum időtartam: 1,5 óra
- A tananyag elsajátítását név- és fogalomtár segíti, emellett videólecke és önellenőrző kérdések egészítik ki ezt a leckét.
- A tanegység elsajátítására szánt javasolt minimum időtartam: 2 óra

Mediatizáció következményei a politikai rendszerben

- Politikai kommunikáció dinamikájának keretében a mediatizáció következményei alatt a politikai működésre kifejtett hatásra és az állampolgárok politikai hozzáállására kell gondolni (azaz, miképpen látják a politikát).
- A következmények két nagy csoportra oszthatók:
  - **médiahatások** (politikai kommunikáció mediális aspektusaira vonatkoznak).
  - **politikai következmények** (közvetlenül érintik a politikai rendszer működésének módját).

A médiahatások

- A politikai diskurzus zárt elit sajátja volt a polgári nyilvánosság megjelenéséig.
- A polgári nyilvánossággal nyitás történt a külső inputok felé.
- Első változást a szocialista és munkáspártok hozták magukkal.
- A tömegek igénye nőtt a kommunikáció és a kultúra termékei iránt.
- A tömegmédiá is ekkor született meg.

Joseph Highmore: A Club of Gentlemen

Politikai napirend meghatározása

- A média képes arra, hogy fontosnak tartott, vagy kevésbé fontos témákat **napirendre juttasson, tartson vagy eltüntessen**.
- Legtöbbször leegyszerűsíti a választási alternatívákat.
- Képes arra is, hogy felépítsen egy témát (agenda building).
- Az agenda building **összefüggésben áll** a média pártosságával.

Ha idejük engedi, akkor nézzék meg a The Loudest Voice c. 2019-es minisorozatot, ami a Fox News agenda buildingjéről (is) szól.

Spektakularizációs hatás

A politika teátrális, látványos dimenziója.

Nem újdonság!

A média (különösen a TV megjelenése óta) állandó látvánnyá változtatja a politikai tevékenységet.

- Itt érhető tetten a média (korábban tárgyalt) torzítása.
- A spektakularizáció a média és a politikusok közös terméke.
- Az eladhatóság központi kérdés.
- A szereplők „benne vannak a játékban”.
- A spektakularizációs hatás előfeltétele a perszonalizációnak.

Perszonalizációs hatás

- A perszonalizáció, mint hatás, tehát médiához köthető jellemzői kerülnek elő itt.

Ki és hogyan?

Nem pedig a mit.

- A közönség jobban szereti, ha személyeket lát viszont, nem pedig a távoli, bürokratikus csoportokat. A csoportokról szóló hírek a csoportok vezéreiről szóló hírekké változnak.

A politikai diskurzus töredezettségére vezető hatás

- „Videóklip politika”.
- Egyre rövidebbek a viták.
- Vizualitás kerül előtérbe.
- Sound bites.
- Szakértők segítik a pártokat (szakértők: nem választott nomenklatúra, akik hatással lesznek a politikai döntésekre).
- A politikához értők/politika iránt érdeklődők kerülnek helyzeti előnybe, mivel a „videoklipet” csak akkor lehet teljesen megérteni, ha az elejétől nézzük.

A politikai következmények

- A politikára, a politikai cselekvésre kifejtett következmények.
  - A politikai rendszerre vonatkozó tevékenységek és interakciók.
  - Láthatóvá válik, hogy a média a politika „idegközpontja” lesz.
  - Médiabarát (médiagén) politikusok generációi nőnek fel.
-
- A politikai következmények teszik egyértelművé, hogy a politikai (párt-)logikát felváltotta a médialogika.

Perszonalizáció

- Nem csak mediális eredete van.
- *A jelölt személye fontosabb a pártprogramnál.*
- *A fizikai jellemzői fontosabbak a mondandójánál.*
- A szavazók a tömegtájékoztatási eszközökön keresztül szavaznak.

Vezéresedés

- **A vezér kiterjeszti karizmáját** (vagy személyiségét) a politikai folyamatra.
- *Láthatóság kérdése.*
- A **vezérdemokrácia** az a forma, ami megfelel a modernizációs folyamatoknak (Körösényi András vezeti be a fogalmat).
- A fél-/elnöki rendszer, de a *premiership* gondolata is befogadja a vezéresedést.

Politikai elit kiválasztódására való hatás

- Szintén a politikai modernizáció hozza magával.
- A politikai rekrutáció *áttevéődik* a pártapparátusokból a pártrendszeren kívüli ágensekre, a médiára. A hagyományos pártok szerepe egyre csökken.
- **A kiválasztás a média logikája szerint történik.**
- A hagyományos politikai karriereket felülírhatják a médiagén személyiségek.
- *Winnowing effect* (szűrőhatás): a média így a valamennyire a választók szerepét is betölti, azaz előszűri a médiagéneket.

A tananyagról

- A tananyagban felhasznált képek online megtalálhatók és szabadon hozzáférhetők.
- A tananyag kizárólag oktatási célból készült.
- A tananyag a Szerző saját szellemi terméke, forrásként az adott tárgyhoz megjelölt kötelező és ajánlott irodalmi források kerültek felhasználásra.

**JELEN TANANYAG A SZEGEDI
TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL.**

PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE